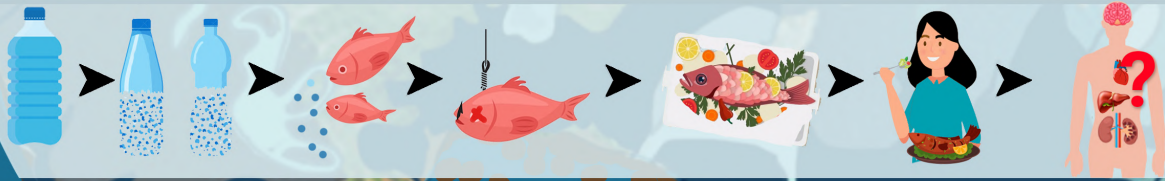

ਪਲਾਸਟਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ

ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼

(ਪਲਾਸਟਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੈਂਡਬੁੱਕ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਖਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ)

ਸਿੰਗਲ ਵਰਤੋਂ
ਨੂੰ ਨਾ ਕਰੋ

ਡਾ ਸੁਮਨ ਮੇਰ
ਡਾ ਰਵਿੰਦਰ ਖਾਈਵਾਲ

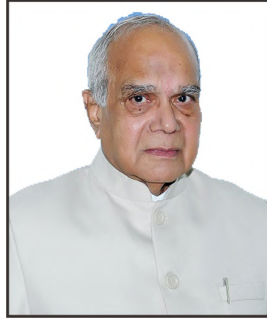
Banwarilal Purohit,

**Governor of Punjab
and
Administrator
Union Territory, Chandigarh**

**Raj Bhavan
Chandiagrh.**

July 18, 2022

ਸੁਨੇਹਾ

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਪਲਾਸਟਿਕ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਕੂੜੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕੂੜੇ ਦੇ ਗਲਤ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਲਾਸਟਿਕ ਦਾ ਕੂੜਾ, ਜੇਕਰ ਰੀਸਾਈਕਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਮਿੱਟੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਕੂੜੇ ਦੇ ਗੈਰ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਕਾਰਨ ਪਲਾਸਟਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ।

ਮੈਂਨੂੰ; ਬੇਨਕਾਬ ਪਲਾਸਟਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ; ਕਿਤਾਬਚਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਪਯੋਗਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਆਪਕ ਚਰਚਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਤਾਬਚਾ ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਸਿੰਗਲ-ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ-ਅਨੁਕੂਲ ਵਿਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕੀਏ।

ਇਹ ਕਿਤਾਬਚਾ ਮਾਈਕ੍ਰੋਪਲਾਸਟਿਕਸ ਦੇ ਉਭਰ ਰਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਵੀ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੇ ਲੀਚਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਚਿੱਤਰ ਕਿਤਾਬਚੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹਰ ਉਮਰ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ, ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਵਿਕਲਪ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਆਓ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਘਟਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਧਿਐਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਡਾ: ਸੁਮਨ ਮੋਰ ਅਤੇ ਡਾ: ਰਵਿੰਦਰ ਖਾਈਵਾਲ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਮੈਂਡੀਸਨ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ, ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ (ਪੀਜੀਆਈਐਮਈਆਰ), ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਨਫੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਕਿਤਾਬਚਾ ਬਿਹਤਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।

ਬਨਵਾਰੀਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ

(ਬਨਵਾਰੀਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ)

ਪਲਾਸਟਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼

- 2 ਪਲਾਸਟਿਕ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ
- 6 ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਹੈ?
- 8 ਸਾਰੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ ਨਾਲ ਆਮ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ
- 9 ਪਲਾਸਟਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ
- 10 ਪਲਾਸਟਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ
- 12 ਮਾਈਕ੍ਰੋਪਲਾਸਟਿਕਸ: ਛੋਟੇ ਟੁਕੜੇ, ਵੱਡੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ
- 14 ਮਾਈਕ੍ਰੋਪਲਾਸਟਿਕਸ: ਫੂਡ ਚੇਨ ਲਈ ਖਤਰਾ
- 15 ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਬੈਗ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ
- 16 ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਤੋਂ ਬਚੋ: ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਪਲਾਸਟਿਕ ਵਸਤੂਆਂ
- 17 ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਤੋਂ ਬਚੋ: ਮਨਜ਼ੂਰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਆਈਟਮਾਂ
- 18 ਪਲਾਸਟਿਕ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਕਦਮ
- 19 ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

ਇਹ ਹੈਂਡਬੁੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਗਿਆਨ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸੁਧਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਭਾਰਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਯੋਗੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਐਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਇੰਪਾਵਰਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ਸੀਈਈਪੀ) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਸਾਡੀ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਸਾਡੀ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

ਪਲਾਸਟਿਕ ਤੂੜੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਪੀਣ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲਓ

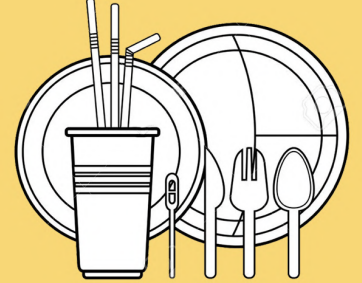
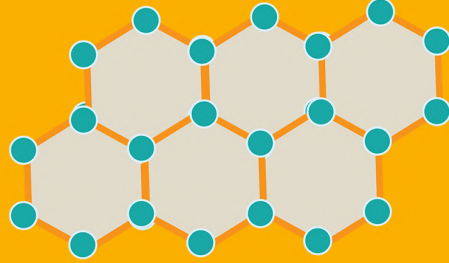

ਆਪਣੀ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਬੋਤਲ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਪੋਲੀਮਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਯਾਨੀ ਲੰਬੀ ਚੇਨ ਦੇ ਅਣੂ, ਛੋਟੇ ਅਣੂਆਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਨੋਮਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਲਾਸਟਿਕ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕੱਚਾ ਮਾਲ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਹਨ।

ਪਲਾਸਟਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ

ਥਰਮੋਪਲਾਸਟਿਕ

ਥਰਮੋਪਲਾਸਟਿਕ ਅੱਜ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦਾ ਲਗਭਗ 80% ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਗਰਮੀ ਦੇ ਚੱਕਰ ਅਤੇ ਠੰਡੇ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾ ਕੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਥਰਮੋਸੈਟਿੰਗ

ਥਰਮੋਸੈਟ ਵਰਤੇ ਗਏ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦਾ ਬਾਕੀ 20% ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਕਾਰ ਜਾਂ ਬਣ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗਰਮ ਕਰਕੇ ਨਰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਪਲਾਸਟਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਰਗੀਕਰਣ

ਪੀ.ਈ.ਟੀ.
ਪੋਲੀਥੀਲੀਨ
ਟੈਰੇਫਥਲੇਟ

ਪੀ ਈ-ਐਚ ਡੀ
ਪੋਲੀਥੀਲੀਨ
ਉੱਚ ਘਣਤਾ

ਪੀਵੀਸੀ
ਪੌਲੀਵਿਨਾਇਲ
ਕਲੋਰਾਈਡ

ਪੀ ਈ-ਐਲ ਡੀ
ਡੀਪੋਲੀਥੀਲੀਨ
ਘੱਟ ਘਣਤਾ

ਪੀ.ਪੀ
ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ

ਪੀ.ਐਸ
ਪੋਲੀਸਟਾਈਰੀਨ

ਓ
ਬਿਸਫੇਨੋਲ ਏ ਅਤੇ
ਹੋਰ

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰੋ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰਾਲ ਪਛਾਣ ਕੋਡ (ਆਰ ਆਈ ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਤਪਾਦ ਤੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਹੈ।

ਆਰਆਰਸੀ ਕੋਡਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਫਾਰ ਟੈਸਟਿੰਗ ਐਂਡ ਮਟੀਰੀਅਲ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੋਲੀਥੀਲੀਨ ਟੈਰੀਫਥੇਲੇਟ

ਉੱਚ ਘਣਤਾ ਪੋਲੀਥੀਨ

ਹਲਕਾ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਘਨ

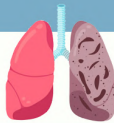
ਭੋਜਨ ਸੇਵਾ ਉਤਪਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ

ਥੈਲੇਟ ਤੋਂ ਲੀਚ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ

ਥੈਲੇਟ ਜਿਗਰ, ਗੁਰਦੇ, ਫੇਫੜਿਆਂ ਅਤੇ ਜਣਨ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਭਾਰੀ, ਅਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ

ਇਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ

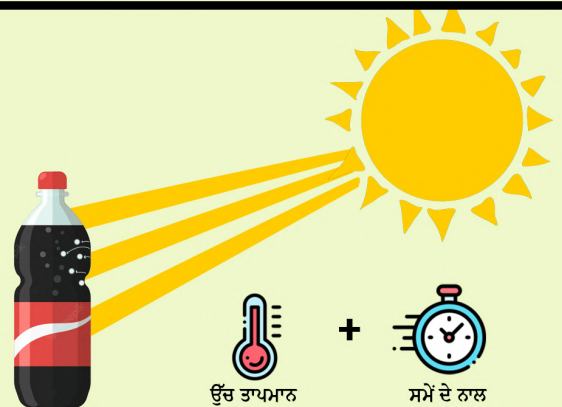

ਲੀਚਿੰਗ ਦਾ ਜੋਖਮ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉੱਚ ਤਾਪਮਾਨ, ਤੇ ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਲੀਚਿੰਗ ਕੀ ਹੈ?

ਲੀਚਿੰਗ ਪਲਾਸਟਿਕ ਤੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਭੋਜਨ/ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਜਾਂ ਲੀਚ ਹੋਣਾ ਹੈ।

ਇਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਫੈਲਣ ਕਾਰਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰੋ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

ਪੀਵੀਸੀ (ਪੌਲੀਵਿਨਾਇਲ ਕਲੋਰਾਈਡ)

ਇਹ ਵਿਨਾਇਲ ਕਲੋਰਾਈਡ ਵਰਗੇ ਖਤਰਨਾਕ ਰਸਾਇਣਾਂ ਵਿੱਚ ਟੁੱਟ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਨਾਇਲ ਕਲੋਰਾਈਡ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦਾ ਹਲਕਾ ਭਾਰ

ਸਿਰਫ ਸਿੰਗਲ ਵਰਤੋਂ ਲਈ

ਲੀਚਿੰਗ ਦਾ ਜੋਖਮ

ਉੱਚ ਤਾਪਮਾਨ ਤੇ ਸਥਿਰ

ਪੀ.ਪੀ (ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ)

ਇਸ ਨੂੰ ਡੱਬਿਆਂ, ਬਾਈਕ ਰੈਕ, ਬਰਫ ਦੇ ਸਕ੍ਰੈਪਰ ਅਤੇ ਝਾੜੂਆਂ ਵਿੱਚ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਰਤਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ

ਤਰਲ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਹਲਕਾ ਭਾਰ

ਉੱਚ ਪਿਘਲਣ ਬਿੰਦੂ

ਘੱਟ ਘਣਤਾ ਪੋਲੀਥੀਲੀਨ

ਐਲ ਡੀ ਪੀ ਈ ਨੂੰ ਲਿਟਰ ਬੈਗ, ਕੰਪੋਜ਼ਿਟ ਲੰਬਰ ਅਤੇ ਪਾਈਪਿੰਗ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੇ ਲੀਚਿੰਗ ਦਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜੋਖਮ

ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ

ਬਹੁਤ ਲਚਕਦਾਰ

ਹਲਕਾ ਭਾਰ

ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੋਣਾ ਅਤੇ ਸੁਕਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪਲਾਸਟਿਕ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

ਪੋਲੀਸਟਾਈਰੀਨ

ਪੋਲੀਸਟਾਈਰੀਨ ਮਾਈਕ੍ਰੋਵੇਵ ਜਾਂ ਗਰਮੀ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਰੋਕੋ

ਹਲਕਾ ਭਾਰ

ਲਾਭਦਾਇਕ ਦੀ ਕਿਸਮ

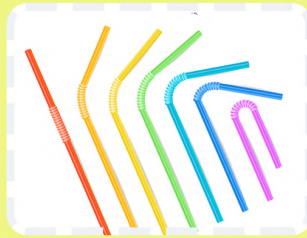
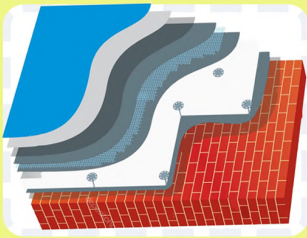

ਸਿੰਗਲ ਵਰਤੋਂ

ਸਸਤੇ

ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਟਾਈਰੀਨ ਅਤੇ ਬੈਂਜੀਨ ਰਸਾਇਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਰਸਾਇਣ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਰਸਾਇਣ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ।

ਹੋਰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਐਕਰੀਲਿਕ, ਨਾਈਲੋਨ, ਫਾਈਬਰਗਲਾਸ, ਕੰਪੋਸਟੇਬਲ ਪਲਾਸਟਿਕ

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਲਾਸਟਿਕ ਰੈਜ਼ਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ।

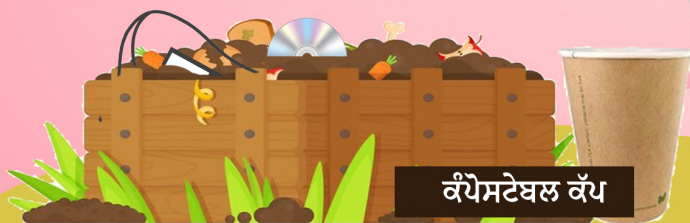

ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ, ਸੀਡੀ ਅਤੇ ਡੀਵੀਡੀ, ਬੁਲੇਟ ਪਰੂਫ ਸਮੱਗਰੀ, ਸਨਗਲਾਸ, ਟੈਲੀਫੋਨ, ਐਮ ਪੀ3 ਪਲੇਅਰ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਕੇਸ, ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਡਿਸਪਲੇ, ਕੱਪੜੇ।

ਖਾਦ ਅਤੇ ਬਾਇਓਡੀਗਰੇਡੇਬਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਵਿੱਚ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਰੀਲਿਕ, ਨਾਈਲੋਨ ਅਤੇ ਪੌਲੀਕਾਰਬੋਨੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪੌਲੀਐਕਟਾਈਡਸ

5 ਗੈਲਨ ਪਾਣੀ ਦਾ ਜੱਗ

ਬਲਕ ਭੋਜਨ ਕੰਟੇਨਰ

ਕੰਪੋਸਟੇਬਲ ਕੱਪ

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰੋ

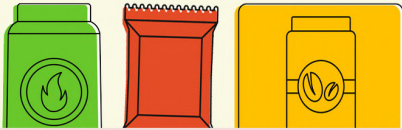
ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ਼

ਵਿੱਚ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੱਕ ਹਲਕਾ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਲਚਕਦਾਰ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ

ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਉੱਤੇ ਸੀਲ ਪਾਣੀ ਦੇ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ

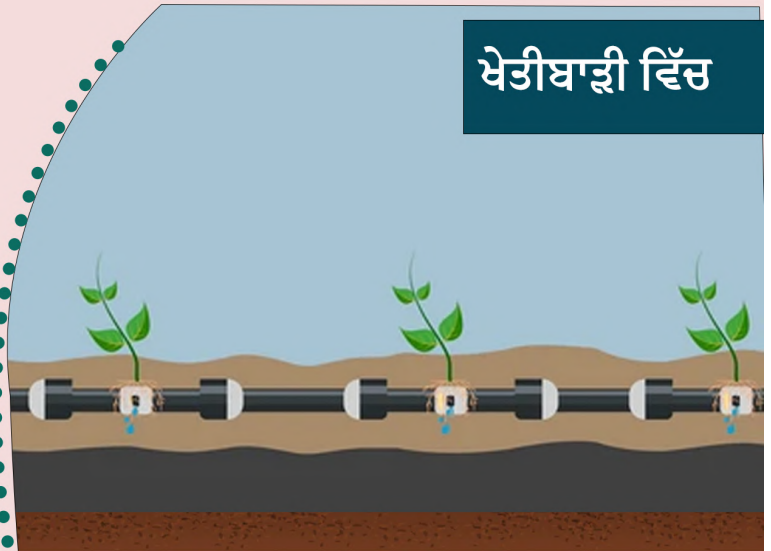
ਆਵਾਜਾਈ ਵਿੱਚ

ਟਿਕਾਉ, ਹਲਕੇ ਭਾਰ ਅਤੇ ਖੋਰ ਰੋਧਕ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਕਾਰਨ ਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਹਲਕੇ ਭਾਰ ਵਾਲੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਵਾਹਨ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹਰ ਸਾਲ ਲਗਭਗ 12 ਟਨ ਤੇਲ ਦੀ ਬਚਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਚ

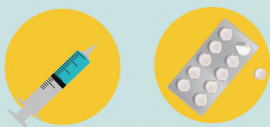
ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿੰਚਾਈ (ਟਿਊਬਾਂ) ਦੀਆਂ ਪਾਈਪਾਂ, ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਟੈਂਕੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਤੁਪਕਾ ਸਿੰਚਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਸਿੱਧਾ ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਟਿਊਬਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਲਾਸਟਿਕ ਬਹੁਤ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਗਲਤ ਨਿਪਟਾਰਾ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਦਵਾਈ ਵਿੱਚ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੈਡੀਕਲ ਉਤਪਾਦਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਿਸਪੋਜੇਬਲ ਸਰਿੰਜਾਂ, ਖੂਨ ਦੀਆਂ ਥੈਲੀਆਂ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਦੀਆਂ ਥੈਲੀਆਂ, ਸਰਜੀਕਲ ਡਰੈਪਸ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰੋ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕਸ ਵਿੱਚ

ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ ਸੈਕਟਰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਹੈ।

ਘੱਟ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਟਿਕਾਊਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਮਾਈਕ੍ਰੋਵੇਵ, ਵਾਸ਼ਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ, ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਸੈੱਟ, ਕੇਬਲ, ਕੰਪਿਊਟਰ, ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ, ਸਰਕਟ ਬੋਰਡ, ਆਦਿ।

ਨਿਰਮਿਤ ਸਾਮਾਨ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ

ਇਹ ਪਲਾਸਟਿਕ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਹੈ।

ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅਤੇ ਖਿੜਕੀਆਂ ਲੱਕੜ, ਧਾਤ ਅਤੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਕਲਪ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਖ਼ਤ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ, ਜੰਗਾਲ ਅਤੇ ਦੀਮਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਰੋਧਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਹਨ ਪੀਵੀਸੀ ਪੈਨਲਿੰਗ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗਣ ਵਾਲੀ ਛੱਤ।

ਆਨਲਾਈਨ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਅਤੇ ਭੇਜਨ

- ਆਨਲਾਈਨ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਡਿਲੀਵਰੀ ਚ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਮ ਡਿਲੀਵਰੀ ਕਾਰਨ ਕੋਵਿਡ -19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਅਤੇ ਸਵੱਛਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਿੰਗਲ-ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਖਪਤ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

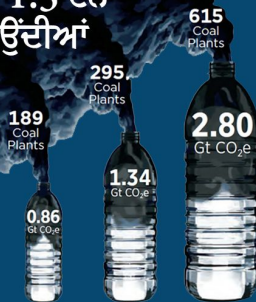

ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਹੈ?

ਪਲਾਸਟਿਕ ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ ਸਕ੍ਰੈਪ ਜਾਂ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਪਲਾਸਟਿਕ ਲੈਣ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ।

1 ਟਨ ਪਲਾਸਟਿਕ ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ

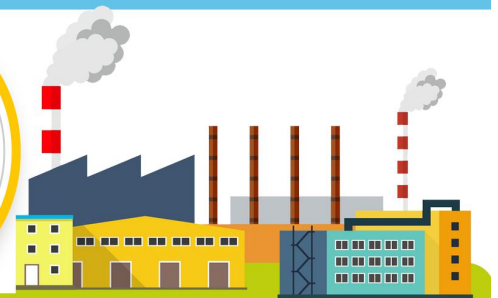
ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ 1.5 ਟਨ ਕਾਰਬਨ ਨਿਕਾਸੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ

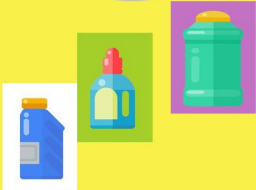
ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ 7.4 ਕਿਊਬਿਕ ਗਜ਼ ਕੂੜਾ ਭਰਨ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ

ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ ਪਲਾਸਟਿਕ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ, ਲਾਗਤ-ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਫੀਡ ਸਟਾਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਕੱਚ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਦਰ ਤੇ ਨਵੇਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਰੀਸਾਈਕਲ ਕੀਤੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਤੋਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਜੈਵਿਕ ਇੰਧਨ ਤੋਂ ਬਣੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਿਰਫ 30% ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਭਰੋਸੇਯੋਗ

ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲਾਗਤ

ਨੌਕਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਰਹਿੰਦ

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰੋ

ਸਾਰੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ?

: ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ ਨਾਲ ਆਮ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ

ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ ਪਲਾਸਟਿਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੋਸਤਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੱਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੋਤ ਤੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣਾ ਹੈ।

ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਉਮਰ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਬੈਗ
20 ਸਾਲ

ਕੋਫੀ ਕੱਪ
30 ਸਾਲ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਤੂੜੀ
200 ਸਾਲ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਰਿੰਗ
400 ਸਾਲ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਬੋਤਲ
450 ਸਾਲ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਘੜੇ
500 ਸਾਲ

ਡਿਸਪੋਸੇਬਲ (ਡਾਇਪਰ)
500 ਸਾਲ

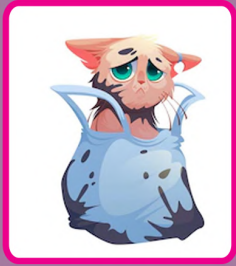
ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੰਦ ਬੁਰਸ਼
500 ਸਾਲ

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰੋ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ: ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਨਾਲ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਨਸਪਤੀ, ਮਨੁੱਖਾਂ, ਪੰਛੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕਾਰਸੀਨੋਜਨਿਕ ਗੈਸਾਂ
ਡਾਈਆਕਸਿਨ/ਫੂਰਾਨ ਪਲਾਸਟਿਕ
ਨੂੰ ਸਾੜ ਕੇ ਛੱਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ

ਸਦਮਾ

ਦਮਾ

ਪੱਫੜ

ਮਤਲੀ

ਮਿੱਟੀ/ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ: ਪਲਾਸਟਿਕ ਮਿੱਟੀ ਤੇ ਵੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਬਣਾਉਣਾ, ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ, ਲੀਚੇਟ ਬਣਨ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਛੱਡਣਾ।

ਜਾਨਵਰ ਦੁਆਰਾ ਖਾਧਾ

ਪੰਛੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਧਾ

ਲੀਚੇਟ

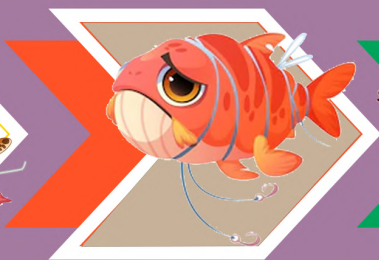
ਉਲਝਿਆ ਪੰਛੀ

ਜਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ:

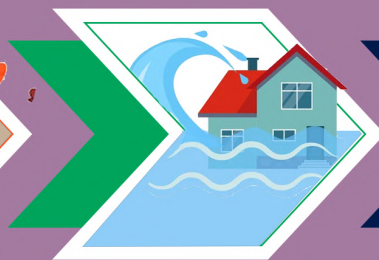
- ★ ਜਲ-ਜੰਤੂ ਨਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- ★ ਜਲਜੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਧਾ, ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- ★ ਡੰਪ ਕੀਤਾ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦਾ ਕੂੜਾ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਲੀਕ ਹੋਣ ਦੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਕੱਛੂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਧਾ

ਫਸਿਆ ਮੱਛੀ

ਸੀਵਰੇਜ ਸਿਸਟਮ ਰੁਕਾਵਟ

ਛੂਤ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰੋ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ

- ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ
- ਖੁੱਲੇ ਵਿੱਚ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨਾਲ ਜਲ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਨਾਲ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਰਸਾਇਣ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ।

ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਾਰਬਨ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਐਂਡੋਕਰੀਨ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਪਰਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਕੂੜੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਲੀਕ ਹੋਣਾ

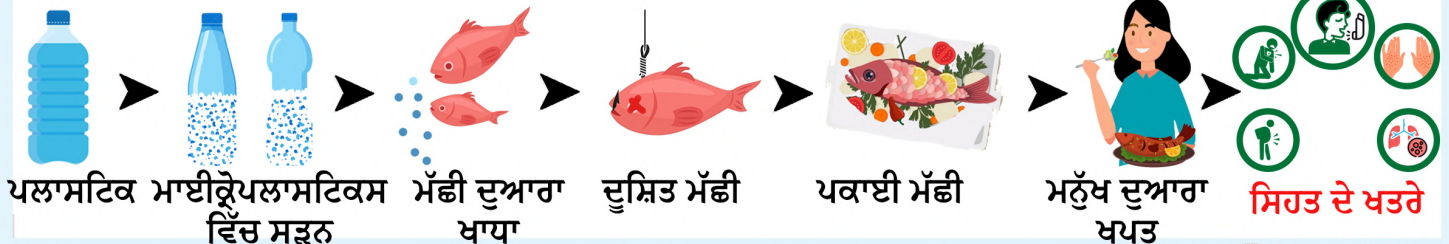
ਸਾਡੀ ਭੋਜਨ ਲੜੀ ਨੂੰ ਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨੈਵਿਕ ਬਾਲਣ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਸੜਨ ਲਈ ਕਈ ਸੌ ਸਾਲ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰੋ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰੋ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਗੀਜ਼ਾ ਦੇ ਮਹਾਨ ਪਿਰਾਮਿਡ ਦਾ
1,400 ਗੁਣਾ ਭਾਰ

ਸਿਰਫ 9% ਪਲਾਸਟਿਕ
ਕੂੜਾ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

2020 ਤੱਕ 367
ਮਿਲੀਅਨ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ
ਪਲਾਸਟਿਕ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

12% ਪਲਾਸਟਿਕ ਦਾ ਕੂੜਾ
ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਕੂੜਾ ਡੰਪ ਸੈਕਟਰ
ਵਿੱਚ 79% ਉਤਸ਼ਾਹ

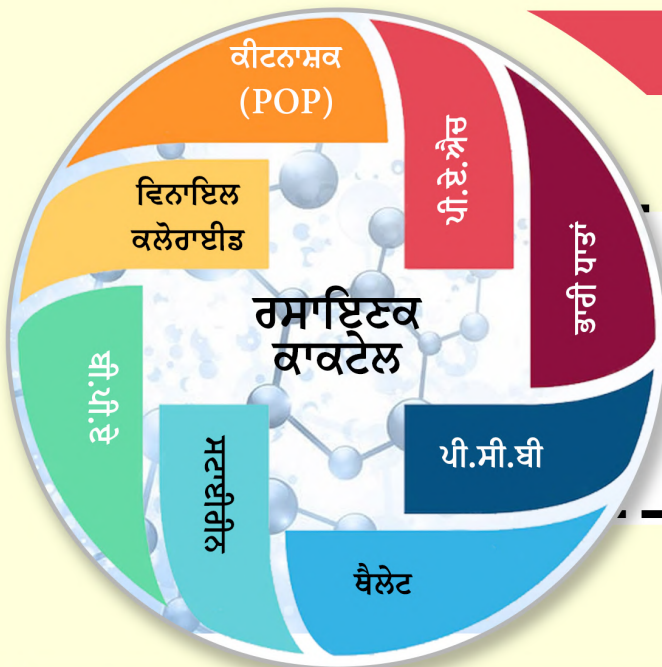

ਸਾਰੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਰੀਸਾਈਕਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਰੀਸਾਈਕਲ
ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਰੀਸਾਈਕਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਗੈਰ-ਰੀਸਾਈਕਲ ਕਰਨ
ਯੋਗ ਕੂੜਾ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਰਸਾਇਣ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਸਮੱਗਰੀ

ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਪ-ਉਤਪਾਦ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਜ਼ਖ਼ਮ ਕਰਨ
ਵਾਲੇ ਰਸਾਇਣ

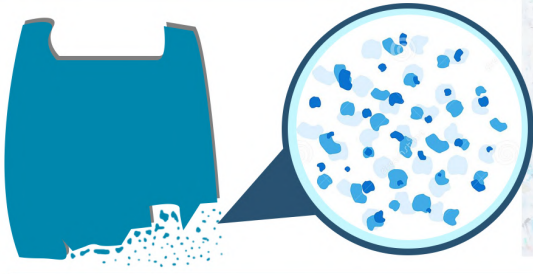
ਪਲਾਸਟਿਕ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਰਸਾਇਣ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ;ਤੇ ਇਹ ਕੈਂਸਰ, ਹਾਰਮੋਨਲ ਵਿਕਾਰ, ਪ੍ਰਜਨਨ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਗਾੜਾਂ ਦਾ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰੋ

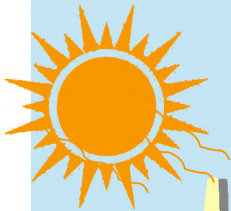

ਮਾਈਕ੍ਰੋਪਲਾਸਟਿਕਸ

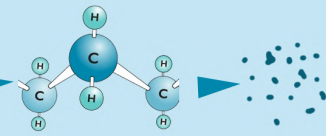
: ਛੋਟੇ ਟੁਕੜੇ, ਵੱਡੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ

ਮਾਈਕ੍ਰੋਪਲਾਸਟਿਕਸ ਛੋਟੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਕਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਣਦੇ ਹਨ।

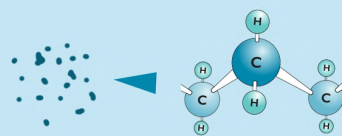
ਸਿੱਧੀ ਧੁੱਪ ਤੋਂ ਹੌਲੀ ਟੁਕੜੇ

ਮੌਸਮ ਦੁਆਰਾ ਹੌਲੀ ਫਿਸ਼ਨ

ਮਾਈਕ੍ਰੋਪਲਾਸਟਿਕਸ

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਮਾਈਕ੍ਰੋਪਲਾਸਟਿਕਸ

5 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਆਸ ਵਾਲੇ ਇਹ ਛੋਟੇ ਕਣਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ, ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਬਰ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੱਛੀ ਫੜਨ ਵਾਲੇ ਜਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੈੱਡ।

ਸੈਕੰਡਰੀ ਮਾਈਕ੍ਰੋਪਲਾਸਟਿਕ

ਇਹ 0.5 ਤੋਂ 5 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਵਿਆਸ ਵਾਲੇ ਕਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵੱਡੀਆਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਵਸਤੂਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮਾਈਕ੍ਰੋਪਲਾਸਟਿਕਸ ਭੋਜਨ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭੋਜਨ ਸਰੋਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ:

ਲੂਣ ਮਾਈਕ੍ਰੋਪਲਾਸਟਿਕਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ 600 ਕਣ

660 ਮਾਈਕ੍ਰੋਪਲਾਸਟਿਕ ਕਣ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਸ਼ਹਿਦ

109 ਮਾਈਕ੍ਰੋਪਲਾਸਟਿਕ ਕਣ ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰੋ

ਮਾਈਕ੍ਰੋਪਲਾਸਟਿਕਸ

: ਫੂਡ ਚੇਨ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ

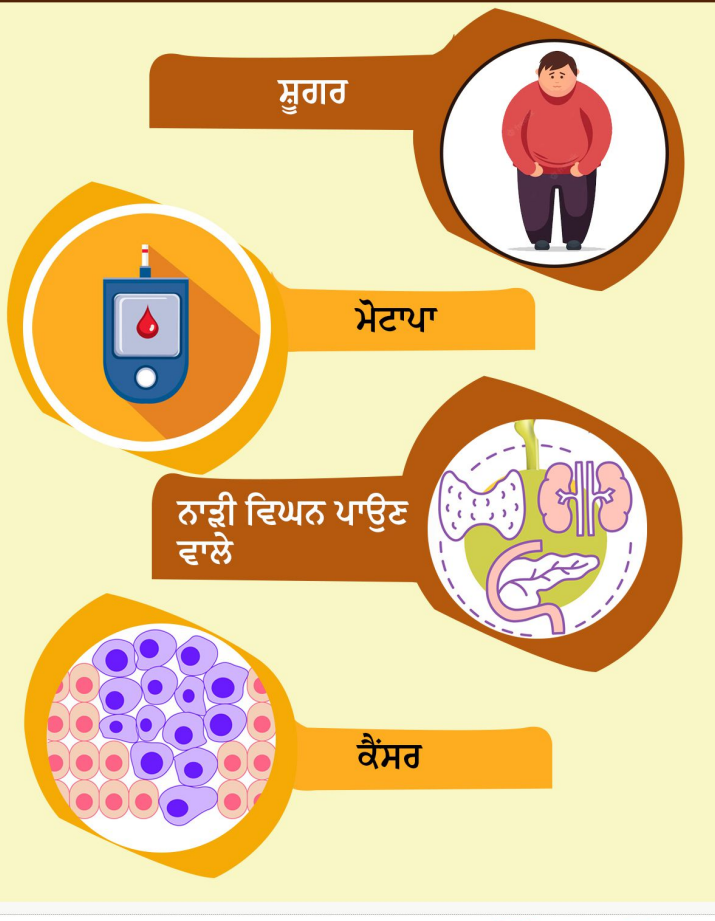
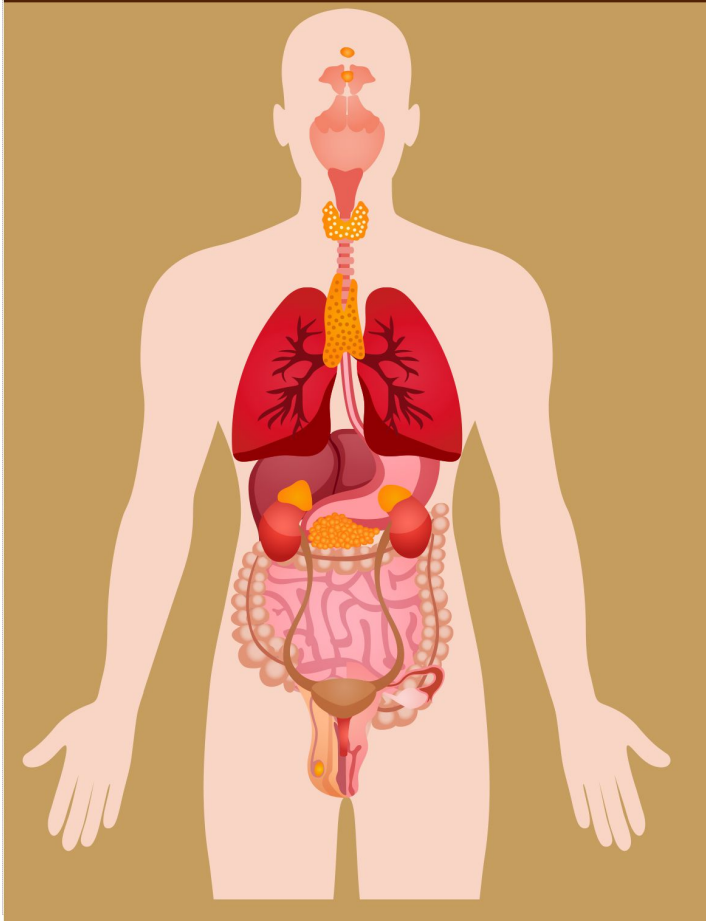
ਭੁੰਘੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ/ਨਦੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਹੌਲੀ ਖੰਡੀਕਰਨ

ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ;ਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ, ਮਾਈਕ੍ਰੋਪਲਾਸਟਿਕ ਫੂਡ ਚੇਨ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਮਾਈਕ੍ਰੋਪਲਾਸਟਿਕਸ ਨੂੰ ਐਂਡੋਕਰੀਨ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਈ ਸਿਹਤ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ:

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰੋ

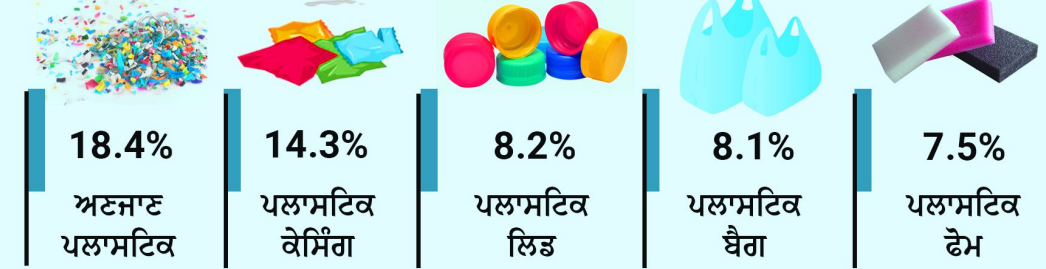

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਬੈਨ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦਾ ਮਤਲਬ ਡਿਸਪੋਜ਼ੇਬਲ ਵਸਤੂਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਰਿਆਨੇ ਦੇ ਬੈਗ, ਫੂਡ ਪੈਕਿੰਗ, ਬੋਤਲਾਂ ਅਤੇ ਤੂੜੀ ਜੋ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ 1 ਜੁਲਾਈ 2022 ਤੋਂ 19 ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ; ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ **72.4%** ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਹੈ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ:

ਨਿਯਮ	ਵਿਵਸਥਾ	ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਇੱਕ ਸਜ਼ਾ
4 ਸੀ	ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਕਾਰ ਜਾਂ ਮੋਟਾਈ ਦੇ ਖਾਲੀ ਜਾਂ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕੀਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦਾ ਬਣਿਆ ਬੈਗ	ਸਿਰਜਣਹਾਰ	ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਜ਼ਬਤ ਯੂਨਿਟ ਬੰਦ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਬੈਗ ਨਿਰਮਿਤ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਲੰਘਣਾ ₹5000/- ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਉਲੰਘਣਾ ₹10,000/- ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਉਲੰਘਣਾ ₹20,000/-
4 ਡੀ	ਪਲਾਸਟਿਕ ਸ਼ੀਟ ਜਾਂ ਸਮਾਨ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁ-ਪੱਧਰੀ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਪਲਾਸਟਿਕ ਸ਼ੀਟ ਦਾ ਬਣਿਆ ਇੱਕ ਕਵਰ, ਆਈਟਮ ਨੂੰ ਸਮੇਟਣਾ 50 µm ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।	ਸਿਰਜਣਹਾਰ	ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ. ਯੂਨਿਟ ਬੰਦ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਪਲਾਸਟਿਕ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਪੈਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਲੰਘਣਾ ₹5000/- ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਉਲੰਘਣਾ ₹10,000/- ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਉਲੰਘਣਾ ₹20,000/-
14(1)	ਰਿਟੇਲਰ ਜਾਂ ਸਟ੍ਰੀਟ ਵਿਕਰੇਤਾ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੈਗਾਂ ਜਾਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਸ਼ੀਟਾਂ ਜਾਂ ਬਹੁ-ਪੱਧਰੀ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਵੇਚੇਗਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਨਿਰਮਿਤ ਅਤੇ ਲੇਬਲ ਜਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।	ਰਿਟੇਲਰ/ਸਟ੍ਰੀਟ ਵਿਕਰੇਤਾ	ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ. ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਪ੍ਰਚੁਨ ਵਿਕਰੇਤਾ: ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਲੰਘਣਾ ₹2000/- ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਉਲੰਘਣਾ ਰੁ. ₹5,000/- ਤੀਜੀ ਉਲੰਘਣਾ ਰੁਪਏ ₹20,000/- ਸਟ੍ਰੀਟ ਵਿਕਰੇਤਾ: ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਲੰਘਣਾ ₹200/- ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਉਲੰਘਣਾ ₹500/- ਤੀਜੀ ਉਲੰਘਣਾ ਰੁਪਏ ₹1,000/-

ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ

5 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਜਾਂ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਐਕਟ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ।

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰੋ

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰੋ

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਤੋਂ ਬਚੋ

: ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ

- ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਕਟਲਰੀ (ਪਲੇਟ, ਕੱਪ/ਗਲਾਸ, ਕਟੋਰੇ, ਕਾਂਟੇ, ਚਾਕੂ, ਚੱਮਚ, ਸਟਿਰਰਰ ਅਤੇ ਸਟ੍ਰਾ) ।
- ਥਰਮੋਕੋਲ/ਸਟਾਇਰੋਫੋਮ ਕਟਲਰੀ ।

- ਸਜਾਵਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਲਾਸਟਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਪੇਟਣ/ਪੈਕਿੰਗ ਸ਼ੀਟਾਂ, ਫਰਿਲਸ, ਮਾਲਾ, ਕੰਫੋਟੀ, ਪਾਰਟੀ ਬਲੂਪਰ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਰਿਬਨ, ਆਦਿ)

- ਪੌਲੀਥੀਨ, ਥਰਮੋਕੋਲ ਦੀ ਸਜਾਵਟੀ ਵਰਤੋਂ, ਸਿੰਗਲ ਟਾਈਮ ਯੂਜ਼ ਰੇਜ਼ਰ, ਸੀਲਬੰਦ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਲਾਸ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਬੈਗ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਪੈਕੇਜਿੰਗ 50 ਮਾਈਕਰੋਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੋਟਾਈ ।

ਪੀਵੀਸੀ ਬੈਨਰ 100 ਮਾਈਕ੍ਰੋਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੋਟਾਈ

ਸਿਗਰਟ ਦਾ ਪੈਕੇਟ, ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ

ਫੂਡ ਪੈਕਿੰਗ ਲਈ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਬੈਗ/ਪਾਊਚ (ਸਿਲਵਰ/ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਨਾਮ ਹੇਠ ਵੇਚੇ ਗਏ)

ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਰਤਣ ਵਾਲੀ ਕਲਮ

ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਪੌਲੀਪ੍ਰੋਪਾਈਲੀਨ ਬੈਗ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਸਟਿਕਸ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਪਾਊਚ / ਪਾਊਚ

30 ਸਤੰਬਰ 2021 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮੋਟਾਈ ਵਿੱਚ 75 ਮਾਈਕਰੋਨ

31 ਦਸੰਬਰ 2022 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮੋਟਾਈ ਵਿੱਚ 120 ਮਾਈਕਰੋਨ

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰੋ

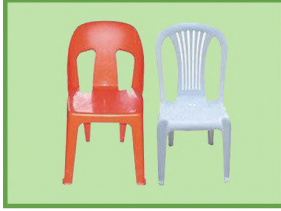
ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਤੋਂ ਬਚੋ

: ਮਨਜ਼ੂਰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ

50 μm ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮੋਟਾਈ ਵਾਲੀ ਪਲਾਸਟਿਕ ਸਮੱਗਰੀ, ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਪੜਾਅ ਜਾਂ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਅਨਿੱਖੜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਮੇਟਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਘਰੇਲੂ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪਲਾਸਟਿਕ

50 ਮਾਈਕਰੋਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੋਟਾਈ ਵਾਲੇ ਦੁੱਧ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਬੈਗ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਗਜ਼ ਆਧਾਰਤ ਡੱਬਾ ਪੈਕਿੰਗ

ਦਵਾਈਆਂ, ਮੈਡੀਕਲ ਉਪਕਰਨਾਂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਪੈਕਿੰਗ ਲਈ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ।

ਹੋਰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਉਤਪਾਦ

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰੋ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਦਮ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ-2018

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦਾ ਸੁਰੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ ਭਾਸ਼ਣ: ਪਲਾਸਟਿਕ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਲਈ ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਭਾਰਤ ਨੇ ਤੱਟਵਰਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਲਾਸਟਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਚਰੇ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਹਰ ਸਾਲ 3.5 ਲੱਖ ਟਨ ਪਲਾਸਟਿਕ ਕੂੜਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕੇਂਦਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪਲਾਸਟਿਕ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮਾਸਕੈਂਟ; ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਗ੍ਰੀਨ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ।

ਪਲਾਸਟਿਕ ਰੈਕਾਰਡ - 2021: ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਕਮੀ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਵੇਸਟ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੇਧ ਨਿਯਮ 2021 ਨੂੰ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

1 ਜੁਲਾਈ, 2022 ਤੋਂ ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਸਮਾਨ ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ।

ਪਲਾਸਟਿਕ ਪੈਕੇਜਿੰਗ (ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ) ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਉਤਪਾਦਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ (ਈ.ਪੀ.ਆਰ) ਪੋਰਟਲ

ਇੱਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਯੋਧਾ ਬਣੋ

ਹੁਣੇ ਐਪ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰੋ

ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਨੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਿਕਰੀ/ਵਰਤੋਂ/ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੋਬਾਈਲ ਐਪ ਵੀ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਹੈ।

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.supcpcb>

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰੋ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਦਮ

ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਕੂੜੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਘਟਾਵਾਂਗੇ।

ਪੋਲੀਥੀਨ ਬੈਗ ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ ਕਿ ਹੁਣ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੋਲੀਥੀਨ ਬੈਗ ਮੁਫਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਲਈ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਫੀਸ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੂੜਾ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਬੋਤਲਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਤਹਿਤ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ।

ਪਲਾਸਟਿਕ ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਲਗਭਗ 9000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਫ਼ ਸਾਗਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਾਗਰ 75 ਸਮੁੰਦਰ ਕਿਨਾਰੇ ਦੇ 7500 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਨਾਰੇ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ 75 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਫਾਈ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਾਓ

ਬਾਇਓਡੀਗ੍ਰੇਡੇਬਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਉਹ ਪਲਾਸਟਿਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜੀਵਿਤ ਜੀਵਾਂ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਗਾਣੂ, ਪਾਣੀ, ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਅਤੇ ਬਾਇਓਫਿਊਲ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਕੰਪੋਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਛੋਟੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਫਾਈਬਰ - ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਲਾਸਟਿਕ ਕੂੜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ।

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰੋ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਯੋਗਦਾਨ !

ਮਾਈਕ੍ਰੋਵੇਵ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਗਰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕੱਚ ਜਾਂ ਵਸਰਾਵਿਕ ਕਟੋਰੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਡੋਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਤੱਕ ਠੰਡਾ ਹੋਣ ਦਿਓ

ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਜ਼ਾ ਭੋਜਨ ਖਾਓ

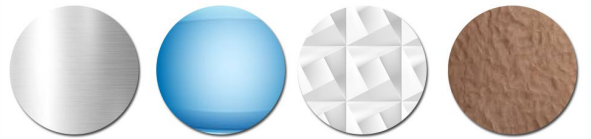

ਖਰੀਦਾਰੀ ਕੇ ਲਿਏ ਕਪੜੇ ਯਾ ਜੂਟ ਕੇ ਥੈਲੇ ਕਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰੋ।

ਫਾਸਟ ਫੂਡ ਅਤੇ ਲਪੇਟੇ ਜਾਂ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਭੋਜਨਾਂ; ਤੇ ਕਟੌਤੀ ਕਰੋ

ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੱਚ ਜਾਂ ਅਨਗਲੇਜ਼ਡ/ਸੀਰੇਮਿਕ/ਲੱਕੜ/ਸਟੀਲ/ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਡੱਬਿਆਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਉਪਕਰਣਾਂ; ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।

ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਪੈਕਿੰਗ ਘੱਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਸੂਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਦਰਤੀ ਕੱਪੜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਕੱਪੜੇ ਚੁਣੋ।

ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਫਾਈਬਰ ਤੋਂ ਬਣੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚੋ।

ਡਿਸ਼ਵਾਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਡੱਬਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚੋ

ਇਹ ਰਸਾਇਣ ਡਿਸ਼ ਵਾਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲੀਕ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਹੱਥ ਧੋਣ ਵਾਲੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਭਾਂਡੇ

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ

₹5,000

ਦੂਜੀ ਵਾਰ

₹10,000

ਤੀਜੀ ਵਾਰ

₹25,000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ 3 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੈਦ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਕੇ ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ ਲੂਪ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ।

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਵਿਕਲਪ

ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਸਟਿਕਸ ਨਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਸਟਿਕਸ

ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਝੰਡੇ ਤੋਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦਾ ਝੰਡਾ

ਸੈਲੂਲੋਜ਼ ਫਿਲਮ ਦੁਆਰਾ ਪਲਾਸਟਿਕ ਰੈਪਿੰਗ

ਰੀਸਾਈਕਲ ਕੀਤੇ ਕਾਗਜ਼/ਗੱਤੇ ਦੁਆਰਾ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਪੈਕੇਜਿੰਗ

ਸਟੀਲ, ਵਸਰਾਵਿਕ, ਲੱਕੜ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਪਲਾਸਟਿਕ ਕਟਲਰੀ

ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰੋ

ਪਲਾਸਟਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼

ਆਓ
ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ
ਨਾਂਹ ਕਰੀਏ

ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ
ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਉਤਪਾਦ ਦੁਆਰਾ
ਜੈਵਿਕ ਇੰਧਨ

ਭੋਜਨ ਲੜੀ
ਦਾ ਜੋਖਮ

ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ
ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ
ਬਾਹਰ
ਕੱਢਦਾ ਹੈ

ਹਾਰਮੋਨ
ਵਿਖਨ

ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ

ਉੱਚ ਕਾਰਬਨ ਫੁੱਟਪ੍ਰਿੰਟ

ਹਵਾ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਦੀ ਹੈ

ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ
ਖ਼ਤਰਾ

ਗੈਰ-ਜੈਵਿਕ

'ਸ਼ੁੱਢ ਸਾਗਰ, ਸੁਰੱਖਿਤ ਸਾਗਰ'

ਮਾਈਕ੍ਰੋਪਲਾਸਟਿਕ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬਚੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਹਿਣ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਆਓ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਹੱਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੀਏ।

ਲੇਖਕ ਬਾਰੇ

ਡਾ. ਸੁਮਨ ਮੋਰ

ਚੇਅਰਪਰਸਨ

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 160014,
ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਧਿਐਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨ

ਡਾ. ਰਵਿੰਦਰ ਖਾਈਵਾਲ

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਮੈਡੀਸਨ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਆਫ ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ
ਪੀਜੀਆਈਐਮਈਆਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 160012,
ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ

© ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਪ੍ਰਜਨਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਿੰਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ISBN: ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਪਹਿਲਾ ਜੇੜ: ਜੂਨ 2022

